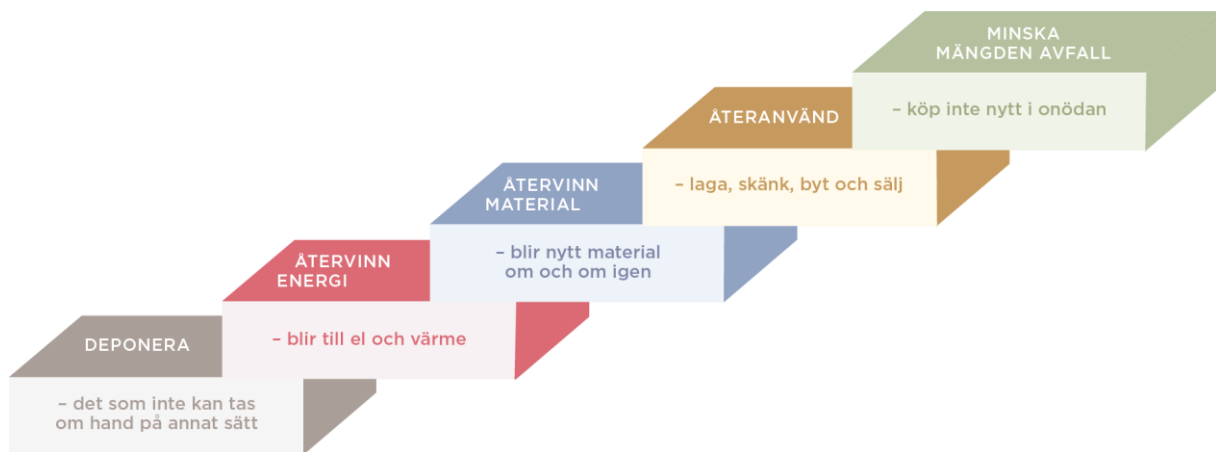

BILAGA 6 MILJÖBEDÖMNING

Icke-teknisk sammanfattning

En ny avfallsplan som ska gälla under perioden 2021-2025 har utarbetats av Landskrona - Svalövs Renhållnings AB (LSR). Den miljöpåverkan som avfallsplanens genomförande kan medföra redovisas i denna bilaga.

Avfallsplanen innehåller fyra fokusområden och totalt 10 mätbara effektmål, ett till fyra per fokusområde. Dessa har tagits fram med hänsyn till de prioriteringar som anges i EU:s avfallshierarki eller avfallstrappan som den också kallas.

Fokusområden med tillhörande effektmål i avfallsplanen är följande:

1. Förebygga uppkomsten av avfall
 - Mängden onödigt matavfall (matsvinn) ska minska med minst 50 procent till 2025 jämfört med 2015.
 - Mängden förbrukade engångsprodukter i kommunala verksamheter och bolag ska minska med minst 75 procent till 2025 jämfört med 2020.
 - Hushållens återanvändning ska öka med minst 25 procent till 2025 jämfört med 2019.
2. Avfall är en resurs
 - Andelen insamlat matavfall som kan användas för produktion av biogas och biogödsel ska vara minst 85 procent 2025.
 - Mängden restavfall per invånare från hushållen och kommunala bolag och verksamheter ska minska med minst 25 procent till 2025 jämfört med 2015.
 - Det avfall i form av massor av användbar kvalitet som uppstår i kommunala projekt ska återanvändas.
 - Den totala volymen ballast- och matjordsmassor som används i kommunala projekt bör utgöras av minst 10 procent återvunnet material vardera senast 2022, och 30 procent vardera senast 2023.

3. Giftfritt samhälle

- Det ska inte finnas något farligt avfall i restavfallet.
- Nedlagda deponier ska inte innebära en risk för varken människors hälsa eller miljön.

4. Minskad nedskräpning

- Den upplevda nedskräpningen ska ha minskat till 2025, jämfört med 2020.
Den faktiska nedskräpningen ska ha minskat med 20 procent till 2025, jämfört med 2020.

För att nå målen i avfallsplanen har en handlingsplan tagits fram (bilaga 1) där det framgår vem som är ansvarig för varje åtgärd, tidplan och hur uppföljningen ska gå till.

Mål och åtgärder i avfallsplanen syftar också till att på lokal nivå bidra till uppfyllandet av flera av FN:s globala mål, EU:s avfallsmål, nationella miljökvalitetsmål och mål i den nationella avfallsplanen. De nationella miljökvalitetsmål som berörs är giftfri miljö, ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet, hav i balans samt levande kust och skärgård samt god bebyggd miljö. Även mål, program och planer på regional och lokal nivå omfattas.

Alternativet till denna avfallsplanen, det vill säga att ingen ny avfallsplan tas fram, skulle medföra att Landskrona stads och Svalövs kommuns arbete med att stötta omvärldens avfallsarbete blir mindre omfattande. Avfallsplanen bedöms ha en betydande miljöpåverkan på grund av dess påverkan på genomförandet av andra planer och program, genom att den främjar en hållbar utveckling och är en förutsättning för möjligheterna att följa miljölagstiftningen.

Innehåll

Icke-teknisk sammanfattning	1
Inledning.....	4
Bakgrund	4
Syfte och omfattning	4
Alternativ till avfallsplan.....	4
Omvärldsanalys.....	5
Agenda 2030.....	5
Avfallstrappan och EU:s reviderade avfallspaket	6
Nationell lagstiftning och nationella mål och planer.....	7
Generationsmålet, miljökvalitetsmålen och etappmålen	7
Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande program.....	1
Avfall Sveriges utmaning till branschen	2
Regionens miljömålsarbete	2
Lokala mål och krav	2
Avfallsplan 2021-2025	4
Avfallsplanens syfte	4
Avfallsplanens innehåll	4
Avfallsplanens förhållande till andra planer, program, mål och styrdokument	6
Bedömning av miljöpåverkan	10
Aktuella miljöförhållanden och miljöproblem	10
Betydande miljöeffekter	11
Miljöpåverkan från fokusområde 1 - Förebygga uppkomsten av avfall.....	11
Miljöpåverkan från fokusområde 2 – Avfall är en resurs.....	12
Miljöpåverkan från fokusområde 3 - Giftfritt samhälle	13
Miljöpåverkan från fokusområde 4 - Minskad nedskräpning	13
Sammanfattning och beslut om betydande miljöpåverkan.....	14
Uppföljning av miljöpåverkan.....	14
Referenser.....	15

Inledning

Bakgrund

Landskrona - Svalövs Renhållnings AB (LSR) har tillsammans med Landskrona stad och Svalövs kommun tagit fram en gemensam avfallsplan för de båda kommunerna för perioden 2021-2025. Den har arbetats fram under LSR:s ledning för att öka resurshushållningen och minska miljöbelastningen från avfallshanteringen.

Enligt 6 kap. miljöbalken ska en kommun som upprättar en plan som krävs i lag eller annan författning göra en strategisk miljöbedömning om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Den strategiska miljöbedömningen ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning för att undersöka omfattningen av miljöpåverkan som planen kan medföra. I undersökningen identifieras omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Syfte och omfattning

Syftet med miljöbedömningen är att kommunen ska framföra vilken påverkan på miljön som planens genomförande bedöms kunna få. I miljökonsekvensbeskrivningen är det den betydande miljöpåverkan som ska identifieras, beskrivas och bedömas. I miljöbalken regleras vad miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla och att innehållet ska anpassas utifrån vad som är en rimlig omfattning och detaljeringsnivå.

Miljöbedömningen avgränsas geografiskt till LSR:s region, Landskrona stad och Svalövs kommun och tidsmässigt till åren 2021-2025. Eftersom LSR ansvarar för den del av avfallshanteringen som utgör kommunalt ansvar omfattar avfallsplanen i huvudsak avfall från hushåll och delvis från kommunala verksamheter. Planen innehåller åtgärder och mål som också företagare omfattas av, men i jämförelse i begränsad omfattning.

Alternativ till avfallsplan

Nollalternativet motsvarar att ingen ny avfallsplan tas fram. Föregående avfallsplan antogs av kommunfullmäktige i Landskrona stad och i Svalövs kommun år 2011 och den uppfyller inte gällande lagstiftning och inbegriper inte de internationella och nationella målen.

Nollalternativet innebär att gällande avfallsplan inte uppfyller ställda krav i miljöbalken 15 kap. Det innebär också att en stor mängd miljöförbättrande åtgärder inte genomförs och det finns en risk att avfallsmängderna börjar öka, att kvaliteten på utsorterade avfallsfraktioner försämras och att nedskräpningen förvärras jämfört med idag. Nuläget vad gäller avfallshanteringen i kommunerna redovisas i bilaga 2.

Ett annat alternativ hade varit att ta fram separata avfallsplaner för Landskrona stad och Svalövs kommun, vilket gjorts tidigare. Fördelarna med en gemensam avfallsplan för de båda kommunerna är dock flera och fördelarna med skilda planer är få. Som gemensamt renhållningsbolag har LSR sett att avfallshanteringen utförs liknande i de båda kommunerna. De skillnader som självfallet finns hanteras genom att båda kommunerna presenteras separat där behov av detta finns, exempelvis i handlingsplanen (bilaga 1), nulägesbeskrivningen (bilaga 2) och framtidsprognosen (bilaga 4). Den gemensamma avfallsplanen med målområden och åtgärder bedöms vara rimliga med de resurser och den organisation som har funnits tillgänglig under planperioden.

Omvärldsanalys

En avfallsplan samspelar med andra program och planer, utöver att den ska uppfylla gällande lagstiftning. Omvärldens krav, mål och planer sträcker sig från internationell nivå till lokal nivå.

Agenda 2030

FN:s Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling antogs 2015¹. Målen ska bidra till en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och vara uppnådda till år 2030 i världens alla länder. Målen i denna avfallsplan anknyter främst till den miljömässigt hållbara utvecklingen.

Syftet med agenda 2030 är att genom en hållbar utveckling kunna tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillfredsställa sina behov. Det är alla människors medverkan som leder till att målen i Agenda 2030 uppnås. Denna avfallsplan gäller därför alla kommunens invånare och verksamheter och är därmed ett hjälpmedel för att tillsammans arbeta för att dessa gemensamma mål uppfylls.

Agendan består av 17 globala mål och totalt 169 delmål. Inom ramarna för denna avfallsplan är det framför allt delmål under mål nr 3, 6, 8, 11, 12, och 14 som vi bidrar till att uppnå.

Mål 3 tar sikte på farligt avfall i form av kemikalier och föroreningar, och syftar till att minska deras negativa påverkan på människan (delmål 3.9).

Mål 6 och tillhörande delmål 6.3 handlar om förbättrad vattenkvalitet genom minskade föroreningar, dumpning och utsläpp av farliga kemikalier och material, samt genom ökad återvinning och återanvändning.

Mål 8 och delmål 8.4 strävar efter att förbättra resurseffektiviteten i konsumtionen och bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och miljöförstöring. Genom avfallsminimering, återbruk och återvinning minskar vi miljöpåverkan utan att påverka ekonomisk tillväxt negativt.

¹ FN "Globala målen för hållbar utveckling"

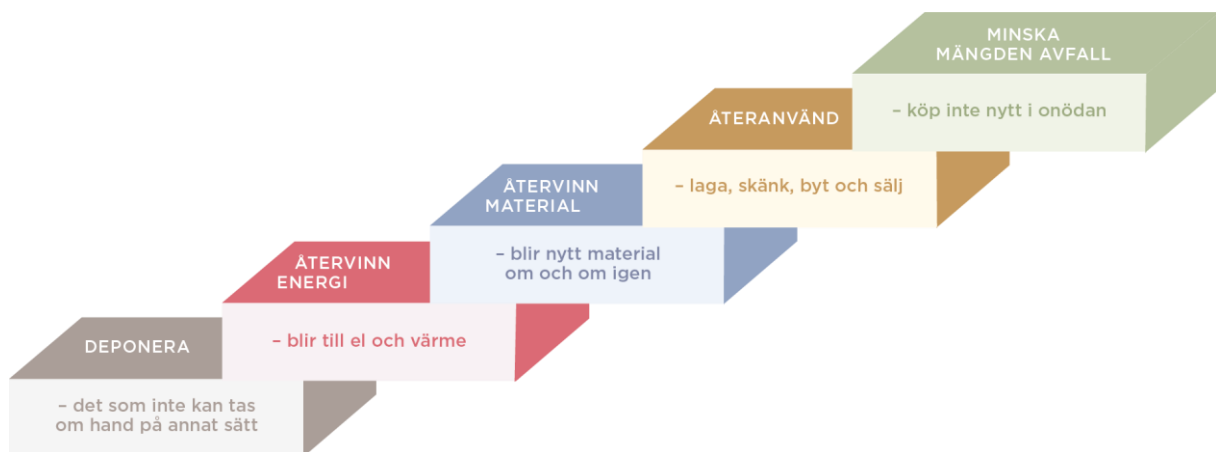
Mål 11:s delmål 11.6 handlar om att minska städernas negativa miljöpåverkan genom bland annat hantering av avfall. Delmål 11.7 handlar om stadens grönområden och offentliga platser.

Mål 12 är det som är starkast förknippat med avfallsplanen. Målet innehåller delmål 12.2 om effektivt nyttjande av naturresurser, delmål 12.3 om att minska matsvinnet längs hela livsmedelskedjan, och delmål 12.4 om miljövänlig hantering av kemikalier och avfall med minskade utsläpp och minimerad negativ påverkan på människors hälsa och miljön som följd. Vidare finns delmål 12.5 om att minska mängden avfall genom förebyggande, återanvändning och återvinning. Delmål 12.7 handlar om hållbara offentliga upphandlingar och delmål 12.8 om att öka information och medvetenhet för hållbar utveckling och hållbara livsstilar.

Mål 14 berör bevarande och skydd av våra marina vatten. Delmålet 14.1 gäller att förebygga och avsevärt minska mängden marint skräp och näringsämnen.

Avfallstrappan och EU:s reviderade avfallspaket

Det är EU som lägger grunden för svensk lagstiftning på avfallsområdet, genom att utforma direktiv och förordningar som införlivas i nationell lagstiftning. I avfallsdirektivet (2008/98/EG) infördes avfallshierarkin, eller avfallstrappan som den också kallas, som anger prioriteringsordningen för hantering av avfall. I första hand ska avfall enligt prioriteringen förhindras att uppstå. Det avfall som ändå uppstår ska återanvändas, och när så inte är möjligt ska materialet återvinnas. Material som inte är lämpligt eller möjligt att återvinna ska behandlas så att energin tas till vara. Avfall som innehåller ämnen som inte ska återföras till kretsloppet, till exempel på grund av deras farlighet, ska deponeras. Alla steg i trappan är viktiga då vi inte kan ha en heltäckande avfallshantering utan dem, men ordningen anger hur vi ska sträva efter att ta hand om avfall.

EU:s så kallade avfallspaket, vilket innehåller sex olika direktiv på avfallsområdet, genomgick en revidering som beslutades 2018². Enligt ändringen ska medlemmarna bidra till minskade avfallsmängder, ökad återanvändning av produkter och komponenter, ökad återvinning och en förbättrad avfallshantering. Ändringarna innehåller ambitiösa mål om bland annat återvinning, källsortering och insamling samt utfasning av deponier, som ska uppnås till 2035. Målen för återvinningsgrad av producentansvar har också skruvats upp. De uppdaterade direktiven ska ha införlivats i medlemsländernas nationella lagstiftning i juli 2020. Syftet med ändringarna är att främja en mer cirkulär ekonomi. Den cirkulära ekonomin

² Naturvårdsverket "EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi"

skiljer sig markant från den traditionella linjära ekonomin, där varor produceras för att snabbt konsumeras och kasseras. Istället skapas produkter för att hålla länge och för att kunna återanvändas eller återvinnas på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt. På så sätt minskas uttaget av råvaror och den avfallsmängd som uppstår.

Bildkälla: Naturskyddsföreningen

Nationell lagstiftning och nationella mål och planer

Den nationella lagstiftningen som är styrande för hantering av avfall utgår från EU:s lagstiftning. Den huvudsakliga lagstiften finns framför allt i miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614), samt i förordningarna om producentansvar. Producentansvaret och dess påverkan på avfallshanteringen i kommunerna hanteras mer ingående i bilaga 2, Nulägesanalys och i bilaga 4, Framtidsprognos. Lagstiftning som är specifikt för avfallsplanen återfinns i Miljöbalken 15 kap 41-44 §§ och i Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6). Föreskriften anger vad som enligt lag ska ingå i avfallsplanen.

Generationsmålet, miljö kvalitetsmålen och etappmålen

Miljömålssystemet som riksdagen har beslutat om består av ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål och ett antal etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen, hållbar stadsutveckling, luftföroreningar och klimat³. Generationsmålet är det övergripande målet som visar vilken inriktning svensk miljöpolitik ska ha och tillsammans med miljö kvalitetsmålen är det ett löfte för kommande generationer om frisk luft, hälsosamma miljöer och rika miljöupplevelser.

Miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som ska uppnås.

³ Naturvårdsverket "Sveriges Miljömål"

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
- 4. Giftfri miljö**
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
- 7. Ingen övergödning**
- 8. Levande sjöar och vattendrag**
- 9. Grundvatten av god kvalitet**
- 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård**
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
- 15. God bebyggd miljö**
16. Ett rikt växt- och djurliv

Avfallshantering berör framför allt miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö*, men också *Giftfri miljö*, *Ingen övergödning*, *Levande sjöar och vattendrag*, *Grundvatten av god kvalitet*, och *Hav i balans samt levande kust och skärgård*.

Giftfri miljö

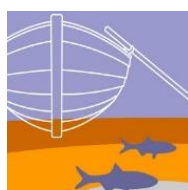
Ingen övergödning

Levande sjöar och vattendrag

Grundvatten av god kvalitet

Hav i balans samt levande kust och skärgård

God bebyggd miljö

I preciseringen av miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* framgår följande om hållbar avfallshantering⁴:

Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallens påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

För att underlätta att nå generationsmålet och miljö kvalitetsmålen kompletteras målen av etappmål. Flera av dessa hanterar avfall.

Enligt ett av etappmålen, *Ökad resurshållning i byggsektorn*⁵, ska minst 70 viktprocent av icke-farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller materialåtervinnas senast 2020. För att kunna nå detta mål måste det inom bygg-, riv- och anläggningssektorn finnas god kännedom om vad som kan återanvändas. Det återanvändbara materialet ska sorteras ut och ges möjlighet att användas på nytt. Samma sak gäller för material som behöver en viss förberedelse innan det kan återanvändas, liksom det som ska materialåtervinnas. Mängden farligt avfall måste begränsas och de mängder som uppstår måste hanteras på ett miljömässigt sätt. Fastighetsägare och byggherrar behöver ställa krav på hanteringen av bygg- och rivningsavfallet i upphandlingen och följa upp att kraven efterlevs. Eftersom det är stora

⁴ Naturvårdsverket "God bebyggd miljö"

⁵ Naturvårdsverket "Ökad resurshushållning i byggsektorn"

mängder avfall som uppstår i bygg-, riv- och anläggningssektorn kan betydande miljövinster åstadkommas genom detta mål. Även i EU:s avfallsdirektiv finns målet om förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall.

Mål: 70 % återvinning av bygg- och rivningsavfall 2020

Det andra etappmålet, *Ökad resurshållning i livsmedelskedjan*⁶, kan leda till stora samhällsekonomiska och miljömässiga vinster. Att hushålla med resurser innebär till exempel att ta vara på och återvinna den näring och energi som finns i det avfall som uppstår vid produktion och konsumtion av livsmedel. Etappmålet innebär att minst 50 procent av matavfall från hushåll, storkök, butiker och restauranger ska sorteras ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara, senast år 2020. Viktiga åtgärder för att öka återvinningen av matavfall är dels att bygga ut den separata insamlingen, dels att minska rejektmängderna vid rötningsanläggningar.

Mål: 50 % utsortering och biologisk behandling av matavfall 2020

I juni 2020 beslutade regeringen om flera nya etappmål på avfallsområdet⁷. *Etappmål om kommunalt avfall* handlar om att förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall ska ha ökat till minst 55 viktprocent senast 2025, till minst 60 viktprocent senast 2030 och minst 65 viktprocent senast 2035.

Mål: 65 % återanvändning och återvinning av kommunalt avfall 2030

Ett annat mål har ställts för minskning av matsvinn, *Etappmål för minskat matsvinn*. Enligt målet ska matsvinnet minska så mycket att den totala mängden livsmedelsavfall minskar med minst 20 viktprocent per capita till 2025, jämfört med 2020.

Mål: 20 % mindre matavfall genom ett minskat matsvinn 2025

Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande program

Naturvårdsverket har tagit fram den nationella avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet *Att göra mer med mindre – Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande program 2018-2023*⁸. Planen och programmet togs fram 2018 och reviderades 2020 för att uppfylla kraven i EU:s ändringsdirektiv (EU/2018/851). Enligt EU:s avfallsdirektiv ska alla medlemsländer ha nationella avfallsplaner och avfallsförebyggande program. Den nationella avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet är en sammanfattning över mål, styrmedel och åtgärder som har införts i Sverige för att förebygga avfall och för att nå en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering. De är en del i det svenska arbetet med att uppnå en cirkulär ekonomi och ett resurseffektivt kretsloppssamhälle. Planen och programmets syfte är att beskriva Sveriges arbete med att:

- minska mängden avfall,
- minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
- minska de negativa effekter på människors hälsa och miljön som avfall ger upphov till,
- främja en praktisk tillämpning av avfallshierarkin och utnyttja resurserna i avfallet, samt
- bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och den miljö- och hälsopåverkan som hänger samman med att avfall uppstår.

⁶ Naturvårdsverket "Ökad resurshållning i livsmedelskedjan"

⁷ Regeringen "Nya nationella mål påskyndar omställningen till en cirkulär ekonomi"

⁸ Naturvårdsverket "Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet"

Prioriterade områden i planen och programmet är bygg- och rivning, mat, elektronik, textil, plast och nedskräpning.

Till *Att göra mer med mindre* hör också handlingsplanen *Fler gör mer! Handlingsplan för minskat matsvinn 2030* som är framtagen av Livsmedelsverket i samarbete med Naturvårdsverket och Jordbruksverket⁹. I handlingsplanen framgår bland annat de åtgärder som de statliga myndigheterna, branschen, kommuner och konsumenter bör genomföra för att tillsammans minska matsvinnet.

Avfall Sveriges utmaning till branschen

I en utmaning till branschen har Avfall Sverige tagit fram ett eget mål om avfallsminskning, det frivilliga så kallade 25/25-målet. Medlemmar uppmuntras att ansluta sig med syftet att driva på arbetet med avfallsminimering och ett mer hållbart samhälle via en enad front. Enligt målet ska mat- och restavfallsmängderna minska med 25 procent per person till 2025, jämfört med 2015¹⁰.

Regionens miljömålsarbete

Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne inom Klimatsamverkan Skåne har tagit fram klimat- och energistrategin *Klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne*¹¹. Strategin innehåller klimatmål och prioriterade åtgärdsområden. Inom ramarna för denna avfallsplan är det framför allt området *Klimatsmart konsumtion* som är relevant. Tillhörande mål, *Mål för utsläpp av växthusgaser från konsumtion*, syftar till att minska miljöpåverkan orsakad av skåningarnas konsumtion. Målet omfattar hela kedjan inklusive utsläpp från tillverkning, transport, användande och avfallshantering. Mest effektivt blir förstås att minska sin konsumtion, och att produkter som tillverkas, tillverkas för att hålla länge och sedan återbrukas!

Mål: Utsläpp av växthusgaser från konsumtion max 5 ton per person och år 2030.

Det skånska arbetet med de nationella miljökvalitetsmålen är sammanfattat i fem områden för perioden 2016-2020¹² – *Hållbara transporter i Skåne, Hänsyn till Skånes hav, sjöar och vattendrag, Hushållning med Skånes mark och vattenresurser, Skydd av Skånes natur- och kulturvärden samt Hållbar konsumtion i Skåne. Hållbar konsumtion i Skåne* satsar bland annat på avfallsförebyggande med fokus på mat, textilier, elektronik samt byggande och rivning.

Lokala mål och krav

På den lokala nivån finns gemensamma renhållningsföreskrifter i Landskrona stad och Svalövs kommun som anger de skyldigheter och rättigheter som kommuninvånare, kommunen och renhållaren (LSR) har vad gäller avfallshanteringen. Föreskrifterna anger bland annat krav på sortering och hantering av avfall. Uppdaterade föreskrifter redovisas i samband med denna avfallsplan.

Landskrona stad har en miljöpolicy med lokala miljömål på områdena kompetens inom miljöområdet, fossilfria verksamheter, hållbara transportsystem och ekologiskt producerade

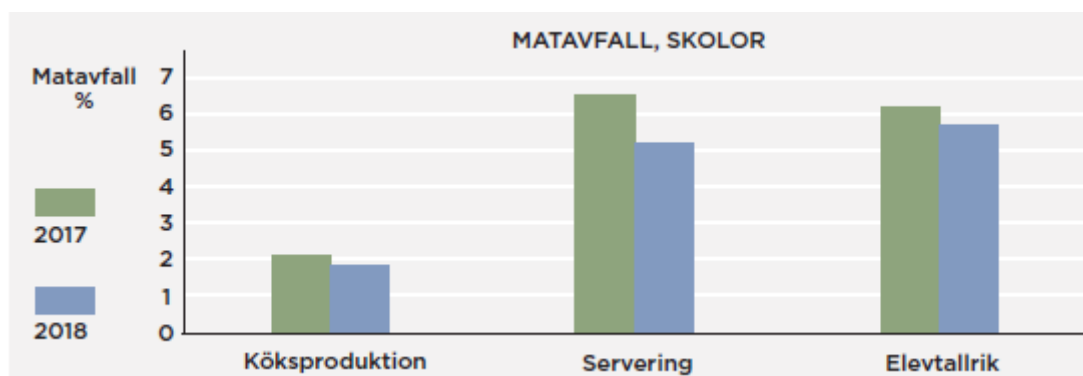
⁹ Livsmedelsverket "Fler gör mer"

¹⁰ Avfall Sverige "25/25-målet"

¹¹ Länsstyrelsen Skåne "Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne"

¹² Länsstyrelsen Skåne "Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020"

livsmedel¹³. Policyn och avfallsplanen är främst komplement till varandra men arbetet med den ena gynnar den andra. Till exempel ingår hållbar konsumtion i det lokala miljömålet *Varor och tjänster* där minskning av matsvinn från kommunala verksamheter ingår¹⁴.

Framtagandet av en ny miljöpolicy pågår under 2020. Den nya miljöpolicy ska utgöra grunden för stadens systematiska miljöarbete och pekar ut övergripande riktning och ambition för miljöarbetet. Miljöpolicy kompletteras av miljöprogrammet, som också är under framtagande. I miljöprogrammet kommer specifika mål och handlingsplaner finnas. Miljöpolicy och miljöprogrammet ersätter befintlig miljöpolicy med lokala miljömål. Arbetet med att ta fram nya mål för kommunens miljöarbete pågår under 2020¹⁵.

Under 2018 tog miljöförvaltningen fram en plastpolicy med syftet att minska de kommunala verksamheternas användning av plast. Spridningen av plast på land och i vattenmiljöer innebär en förlust av återvinningsbart material men också en negativ påverkan på ekosystemen. Enligt policy ska återvinning av plastprodukter säkerställas och de kommunala förvaltningarna och bolagen ska inventera sin användning av plast. Engångsmaterial ska endast användas om det finns särskilda skäl och effektiva system för att samla in plast för materialåtervinning ska införas.

Styrdokumentet *Klimatsmart stad* gäller 2019-2022 och är ett projekt där samtliga kommunala förvaltningar och bolag i Landskrona stad tillsammans tar fram en handlingsplan för miljöarbetet i kommunen. Några prioriterade områden är bland annat att minska matsvinnet och att införa källsortering på samtliga kommunala verksamheter.

Svalövs miljömålsarbete består av ett åtgärdsprogram för perioden 2017-2022¹⁶. Områden för programmet är desamma som i *Skånska strategier för miljömålen 2016-2020*. Flera av målen har anknytningen till målen i avfallsplanen, bland annat att främja en cirkulär ekonomi genom hållbara konsumtionsmönster, att öka produktion och konsumtion av biogas, att minska mängden skräp i havet, att åtgärda nedlagda deponier samt att förbättra sorteringen och förebygga restavfall och matsvinn. Dessutom omfattas utfasning av farliga ämnen i kommunens kemikalieanvändning och vid byggande och renovering.

¹³ Landskrona stads miljöpolicy med lokala delmål 2012-2020

¹⁴ Landskrona miljöredovisning 2018

¹⁵ Landskrona miljöredovisning 2019

¹⁶ Svalövs kommun "Åtgärdsprogram för Svalövs miljömål 2017-2022

Avfallsplan 2021-2025

Avfallsplanens syfte

Syftet med avfallsplanen är att visa vilka ambitioner som kommunerna för att förebygga uppkomsten av avfall och att när avfall ändå uppstår omhänderta det långsiktigt hållbart. Den ska skapa förutsättningar för kommunerna att långsiktigt sträva mot en hållbar avfallshantering och cirkulär ekonomi. Visionen för avfallshanteringen är att alla aktörer och invånare i kommunen arbetar för att minska avfallsmängderna och bidrar till att det avfall som ändå uppstår hanteras som en resurs.

Avfallsplanens innehåll

Innehållet i avfallsplanen styrs av Naturvårdsverkets föreskrifter (2020:6) om vad en kommunal avfallsplan ska innehålla. I avfallsplanen finns bland annat mål för avfallshanteringen och specifika åtgärder för att nå de uppsatta målen, tidplan, ansvarig nämnd eller bolag samt hur uppföljningen ska gå till. I avfallsplanen finns också en nulägesbeskrivning över avfallshanteringen i kommunerna, med avseende på insamlingssystem, mängder och behandling. I avsnittet där föregående avfallsplan följs upp har varje delmål utvärderats utifrån om och hur väl det har uppfyllts. Det finns också ett avsnitt innehållandes en framtidsprognos, där faktorer som befolkning, utbyggnader, insamlingssystem och avfallsanläggningar samt lagstiftning diskuteras utifrån hur förändringarna kan komma att påverka avfallshanteringen. I avfallsplanen redovisas även uppgifter om nedlagda deponier i området och kommunernas arbete med att återställa dessa platser.

Mål och åtgärder som finns i avfallsplanen är framtagna efter prioriteringarna som anges i EU:s avfallshierarki, alltså att man i första hand bör minska avfallsmängden, i andra hand återanvända produkter, i tredje hand återvinna material, i fjärde hand utvinna energi och som sista utväg deponera. Avfallsplanen innehåller fyra fokusområden med tillhörande mätbara mål.

1. Förebygga uppkomsten av avfall

Det första fokusområdet handlar om att minska mängden avfall genom att förebygga dess uppkomst. De tillhörande mätbara effektmålen syftar till att minska matsvinnet, förbrukningen av engångsprodukter och att öka återanvändningen.

1.1 Mängden onödigt matavfall (matsvinn) ska minska med minst 50 procent till 2025 jämfört med 2015.

1.2 Mängden förbrukade engångsprodukter i kommunala verksamheter och bolag ska minska med minst 75 procent till 2025 jämfört med 2020.

1.3 Hushållens återanvändning ska öka med minst 25 procent till 2025 jämfört med 2019.

2. Avfall är en resurs

Det andra fokusområdet handlar om att det avfall som ändå uppstår ska utnyttjas till sin fulla potential och hanteras som den resurs det faktiskt är. I effektmålen ligger fokus på de resurser som utvinns ur matavfall, återvinningsbara förpackningar och annat som felaktigt hamnar i restavfallet samt schaktmassor.

2.1 Andelen insamlat matavfall som kan användas för produktion av biogas och biogödsel ska vara minst 85 procent 2025.

2.2 Mängden restavfall per invånare från hushållen och kommunala bolag och verksamheter ska minska med minst 25 procent till 2025 jämfört med 2015.

2.3 Det avfall i form av massor av användbar kvalitet som uppstår i kommunala projekt ska återanvändas.

2.4 Den totala volymen ballast- och matjordsmassor som används i kommunala projekt bör utgöras av minst 10 procent återvunnet material vardera senast 2022, och 30 procent vardera senast 2023.

3. Giftfritt samhälle

Det tredje fokusområdet handlar om en säker hantering av avfall som kan medföra en negativ risk för människors hälsa och miljön. Först och främst ska farligt avfall tas om hand och får inte hamna i restavfallet. Vidare ska de äldre deponier som finns i kommunen, så kallade sottippar, åtgärdas och områdena återställas.

3.1 Det ska inte finnas något farligt avfall i restavfallet.

3.2 Nedlagda deponier ska inte innebära en risk för varken människors hälsa eller miljön.

4. Minskad nedskräpning

Det fjärde fokusområdet handlar om att minska nedskräpningen, både den upplevda och den faktiska. Syftet med att minska nedskräpningen är att förhindra uppkomsten av marint skräp och andra negativa effekter på ekosystemen, att skapa tryggare miljöer och förhindra att återvinningsbart material går till spillo.

4.1 Den upplevda nedskräpningen ska ha minskat till 2025, jämfört med 2020. Den faktiska nedskräpningen ska ha minskat med 20 procent till 2025, jämfört med 2020.

Avfallsplanens förhållande till andra planer, program, mål och styrdokument

Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om innehåll i kommunal avfallsplan ska det finnas en beskrivning av hur målen i avfallsplanen kan bidra till att de nationella miljö kvalitetsmålen respektive regionala målen nås. Avfallsplanen är ett kommunalt styrdokument som utöver de nationella miljö kvalitetsmålen dessutom förhåller sig till andra framtagna styrdokument som planer, policys och strategier i kommunerna. Avfallsplanens mål och åtgärder påverkar och påverkas av dessa, men också av regionala, nationella och internationella planer och mål. På internationell nivå finns FN:s globala mål för hållbar utveckling och EU:s avfallsmål. På nationell nivå finns generationsmålet, miljö kvalitetsmålen med tillhörande etappmål och den svenska avfallsplanen. På regional och lokal nivå rör det sig om region Skånes miljöarbete och kommunernas översiktsplaner, detaljplaner, miljö- och plastpolicys samt åtgärdsprogram för det kommunala miljöarbetet.

I figur 1 nedan redovisas förhållandet mellan avfallsplanens tio effektmål och omvärldens mål och planer inom avfallsområdet. Genom att arbeta mot målen i avfallsplanen bidrar kommunerna och deras invånare till att uppnå många andra mål och planer, givetvis i varierande utsträckning.

Figur 1. Avfallsplanens fokusområde, effektmål och åtgärder i förhållande till omvärldens mål, planer, program och styrdokument

Fokusområde		1 Förebygga uppkomsten av avfall			2 Avfall är en resurs			3 Giftriktigt samhälle		4 Minskad nedskräpning
Effektmål		1.1 Minskat matsvinn	1.2 Minskad mängd engångsprodukter	1.3 Ökad återanvändning	2.1 Ökad renhet i matavfallet	2.2 Minskad mängd restavfall	2.3-2.4 Ökad återanvändning av massor	3.1 Inget farligt avfall i restavfallet	3.2 Åtgärda nedlagda deponier	4.1 Minskad upplevd och faktisk nedskräpning
FN:s globala mål										
3. God hälsa och välbefinnande	Minska antalet sjukdoms- och dödsfall till följd av skadliga kemikalier och föroreningar.							X	X	
6. Rent vatten och sanitet för alla	Förbättra vattenkvalitet och avloppsrening samt öka återanvändning.			X		X	X	X	X	X
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion.	X	X	X	X	X	X			
11. Hållbara städer och samhällen	Minska städernas miljöpåverkan.	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla.								X	X
12. Hållbar konsumtion och produktion	Hållbar förvaltning och användning av naturresurser						X			X
	Halvera matsvinnet i världen	X								
	Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall							X	X	X
	Minska mängden avfall markant	X	X	X		X	X			
	Främja hållbara metoder för offentlig upphandling		X					X		

Fokusområde		1 Förebygga uppkomsten av avfall			2 Avfall är en resurs			3 Giftfritt samhälle		4 Minskad nedskräpning
Effekt mål		1.1 Minskat matsvinn	1.2 Minskad mängd engångsprodukter	1.3 Ökad åter- användning	2.1 Ökad renhet i matavfallet	2.2 Minskad mängd rest- avfall	2.3-2.4 Ökad åter- användning av massor	3.1 Inget farligt avfall i restavfallet	3.2 Åtgärda nedlagda deponier	4.1 Minskad upplevd och faktisk nedskräpning
	Öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar	X	X	X	X	X		X		X
14. Hav och marina resurser	Minska föroreningarna i haven				X					X
EU:s avfallsmål										
Avfallsdirektivet	Förberedelse för återanvändning och materialåtervinning			X	X	X	X			X
Förpackningsdirektivet	Ökad materialåtervinning av förpackningsmaterial					X				X
Nationella mål										
Generationsmålet		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Miljö kvalitetsmål	Giftfri miljö							X	X	
	Ingen övergödning	X			X					
	Levande sjöar och vattendrag			X	X			X	X	
	Grundvatten av god kvalitet				X		X	X	X	
	Hav i balans...	X	X		X			X	X	X
	God bebyggd miljö	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Etappmål	Ökad resurshållning i byggsektorn			X			X			
	Ökad resurshållning i livsmedelskedjan	X								
	Etappmål om kommunalt avfall			X	X	X	X			
	Etappmål för minskat matsvinn	X								

Fokusområde	Effekt mål	1 Förebygga uppkomsten av avfall			2 Avfall är en resurs			3 Giftfritt samhälle		4 Minskad nedskräpning
		1.1 Minskat matsvinn	1.2 Minskad mängd engångsprodukter	1.3 Ökad åter- användning	2.1 Ökad renhet i matavfallet	2.2 Minskad mängd rest- avfall	2.3-2.4 Ökad åter- användning av massor	3.1 Inget farligt avfall i restavfallet	3.2 Åtgärda nedlagda deponier	4.1 Minskad upplevd och faktisk nedskräpning
	<i>Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet</i>	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	<i>Handlingsplan för minskat matsvinn</i>	X								
Branschspecifika mål										
<i>Avfall Sverige</i>	25/25-målet	X	X	X		X				
Regionala mål										
<i>Klimatsamverkan Skåne</i>	Minskad miljöpåverkan från konsumtion	X	X	X	X	X	X			
<i>Skånska åtgärder för miljömålen</i>	Avfallsförebyggande	X		X						
Lokala mål										
<i>Landskrona stad</i>	<i>Miljömål: Varor och tjänster</i>	X								
	<i>Plastpolicy</i>		X			X				X
	<i>Klimatsmart stad</i>	X				X				
<i>Svalövs kommun</i>	<i>Åtgärdsprogram</i>	X		X	X	X	X	X	X	X

Bedömning av miljöpåverkan

Aktuella miljöförhållanden och miljöproblem

1. Förebygga uppkomsten av avfall

En genomsnittlig matavfallspåse i LSR:s hämtningsområde innehåller 12 % onödigt matsvinn¹⁷. Det motsvarar 13-14 kg per hushåll och år och insatser krävs för att mängden ska minska. Uppkomsten av plastavfall är dåligt dokumenterad men genom att kartlägga de kommunala verksamheternas och bolagens konsumtion av engångsartiklar i plast kan onödig förbrukning fasas ut. För att minska avfallsmängderna behöver dessutom återanvändningen öka i kommunerna. Den totala återanvändningen kommer alltid vara svår att kartlägga av kommunen eftersom byteshandel, bortskänkning och försäljning i privat regi är utbrett, men en kanal som går att föra statistik på är den insamling som sker på kommunens återvinningscentraler. I dagsläget är denna återbruksverksamhet kraftigt begränsad, då mindre än ett kilogram per invånare årligen samlas in på detta vis.

2. Avfall är en resurs

Av det matavfall som samlades in av LSR under 2019 kunde 66 % användas till produktion av biogas och biogödsel. Potential finns för att öka materialutnyttjandet genom att öka renheten i det insamlade matavfallet. Otillräcklig sortering leder också till onödigt stora restavfallsmängder. En genomsnittlig restavfallspåse i LSR:s hämtningsområde innehåller 29 % förpackningar och tidningar, 22 % matavfall och 6 % annat felsorterat avfall¹⁸. En utmaning har varit att införa fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar till alla invånare, bland annat på grund av att införandet av tillståndspliktiga insamlingssystem dragit ut på tiden. Ett annat, mer löslöst problem har varit bristen på källsorteringsmöjligheter inom kommunala verksamheter och bolag. Bland de kommuninvånare som idag inte sorterar ut sitt matavfall separat är mängden matavfall i restavfallet troligtvis högre. 2019 hade 75 % utsortering av matavfall, resterande 25 % blandade sitt matavfall med sitt restavfall. Mängden matavfall som LSR samlar in och som används till produktion av biogas och biogödsel kan potentiellt öka med en tredjedel. Utnyttjandet av kommunala massor är också ett potentiellt förbättringsområde. Tillförlitlig statistik saknas på hur stora mängder massor som kasseras i onödan, och hur mycket onödiga inköp samt långväga transporter som genomförs.

3. Giftfritt samhälle

Även små mängder farligt avfall i restavfallet kan medföra stora negativa konsekvenser för miljön. Målet måste alltid vara att allt farligt avfall tas om hand på rätt sätt. I nuläget hamnar 2 kg per hushåll och år i restavfallet i Landskrona och 0,7 kg i Svalöv. Farligt avfall eller andra miljöfarliga ämnen kan finnas i gamla nedlagda deponier, och dessa kan behöva åtgärdas. I Landskrona kommun finns 18 deponier som ska inventeras enligt metodik för inventering av förorenade områden (MIFO) steg 1 och Svalöv finns det 8 som ska inventeras enligt MIFO steg 2.

4. Minskad nedskräpning

Den faktiska nedskräpningen i kommunerna är idag inte kartlagd, men den upplevda tyder på att nedskräpning är ett problem. I Svalöv var den upplevda nedskräpningen på indexvärdet 44, enligt polisens årliga trygghetsmätning 2019. Det är en försämring med 5 enheter jämfört med 2015. I Landskrona var den 40, vilket är en försämring med 9 enheter sedan 2015.

¹⁷ LSR plockanalys 2019

¹⁸ LSR plockanalys 2019

Betydande miljöeffekter

Enligt Miljöbalken 6 kap. 2 § är miljöeffekter ”direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön”.

Miljöpåverkan från fokusområde 1 - Förebygga uppkomsten av avfall

Det första fokusområdet kan antas medföra både indirekta och direkta miljöeffekter. Inga negativa effekter av betydande art kan förväntas. Ett minskat matsvinn, en minskad förbrukning av engångsartiklar och en utökad återbruksverksamhet bedöms medföra positiva miljöeffekter för hushållningen med både vatten, material, råvaror och energi. Effektmålen bedöms dessutom bidra till uppfyllandet av följande andra mål, planer och program:

Mängden onödigt matavfall (matsvinn) ska minska med minst 50 procent till 2025 jämfört med 2015.

- Globala målen 8.4, 11.6, 12.3, 12.5, 12.8
- Miljökvalitetsmålen: Ingen övergödning, Hav i balans samt levande kust och skärgård, God bebyggd miljö
- Etappmålen: Ökad resurshållning i livsmedelskedjan, Etappmål för minskat matsvinn
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet – Att minska mängden avfall
- Handlingsplan för minskat matsvinn
- Avfall Sveriges 25/25-målet
- Klimatsamverkan Skånes mål om minskad miljöpåverkan från konsumtion
- Skånska åtgärder för miljömålen, avfallsförebyggande åtgärder
- Landskrona stads miljömål Varor och tjänster
- Landskrona stads Klimatsmart stad om minskat matsvinn
- Svalövs kommuns åtgärdsprogram om förebyggande av matsvinn

Mängden förbrukade engångsprodukter i kommunala verksamheter och bolag ska minska med minst 75 procent till 2025 jämfört med 2020.

- Globala målen: 8.4, 11.6, 12.5, 12.7, 12.8
- Miljökvalitetsmålen: Hav i balans samt levande kust och skärgård, God bebyggd miljö
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet – Att minska mängden avfall
- Avfall Sveriges 25/25-målet
- Landskrona stads plastpolicy

Hushållens återanvändning ska öka med minst 25 procent till 2025 jämfört med 2019.

- Globala målen: 6.3, 8.4, 11.6, 12.5, 12.8
- Avfallsdirektivet: Förberedelse för återanvändning och materialåtervinning
- Miljökvalitetsmålen: Levande sjöar och vattendrag, God bebyggd miljö
- Etappmål: Ökad resurshållning i byggsektorn, Etappmål om kommunalt avfall

- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet – Att minska mängden avfall
- Avfall Sveriges 25/25-målet
- Klimatsamverkan Skånes mål om minskad miljöpåverkan från konsumtion
- Skånska åtgärder för miljömålen, avfallsförebyggande åtgärder
- Svalövs kommuns åtgärdsprogram om att främja en cirkulär ekonomi genom hållbara konsumtionsmönster

Miljöpåverkan från fokusområde 2 – Avfall är en resurs

Det andra fokusområdet innehåller mål och åtgärder som bedöms medföra positiva miljöeffekter i form av utökad produktion av biogas och biogödsel, vilket i sig är positivt för luft och klimat, mark, jord och vatten. Tillfälliga negativa effekter i form av ökade utsläpp i samband med transporter av fler avfallsfraktioner från hushåll och återvinningscentraler bedöms understiga de ökade positiva effekterna av utökad materialåtervinning. Effektmålen bedöms dessutom bidra till uppfyllandet av följande andra mål, planer och program:

Andelen insamlat matavfall som kan användas för produktion av biogas och biogödsel ska vara minst 85 procent 2025.

- Globala målen: 8.4, 11.6, 12.8, 14.1
- Avfallsdirektivet: Förberedelse för återanvändning och materialåtervinning
- Miljökvalitetsmålen: Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, God bebyggd miljö
- Etappmål om kommunalt avfall
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet - Att utnyttja resurserna i avfallet
- Klimatsamverkan Skånes mål om minskad miljöpåverkan från konsumtion
- Svalövs kommuns åtgärdsprogram om ökad produktion och konsumtion av biogas

Mängden restavfall per invånare från hushållen och kommunala bolag och verksamheter ska minska med minst 25 procent till 2025 jämfört med 2015.

- Globala målen: 6.3, 8.4, 11.6, 12.5, 12.8
- Avfallsdirektivet: Förberedelse för återanvändning och materialåtervinning
- Förpackningsdirektivet: Ökad återvinning av förpackningsmaterial
- Miljökvalitetsmålen: God bebyggd miljö
- Etappmål om kommunalt avfall
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet - Att utnyttja resurserna i avfallet
- Klimatsamverkan Skånes mål om minskad miljöpåverkan från konsumtion
- Landskrona stads plastpolicy
- Landskrona stads Klimatsmart stad om att införa källsortering på samtliga kommunala verksamheter
- Svalövs kommuns åtgärdsprogram om att förebygga restavfall

Det avfall i form av massor av användbar kvalitet som uppstår i kommunala projekt ska återanvändas *samt* Den totala volymen ballast- och matjordsmassor som används i kommunala projekt ska utgöras av minst 10 procent återvunnet material vardera senast 2022, och 30 procent vardera senast 2023.

- Globala målen: 6.3, 8.4, 11.6, 12.2, 12.5
- Avfallsdirektivet: Förberedelse för återanvändning och materialåtervinning

- Miljökvalitetsmålen: Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö
- Etappmål: Ökad resurshållning i byggsektorn, etappmål om kommunalt avfall
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet - Att utnyttja resurserna i avfallet samt Prioriterat område: Bygg- och rivning
- Klimatsamverkan Skånes mål om minskad miljöpåverkan från konsumtion

Miljöpåverkan från fokusområde 3 - Giftfritt samhälle

Det tredje fokusområdet bedöms medföra positiva miljöeffekter på befolkning och människors hälsa, mark, jord, vatten och luft. Effektmålen bedöms dessutom bidra till uppfyllandet av följande andra mål, planer och program:

Det ska inte finnas något farligt avfall i restavfallet.

- Globala målen: 3.9, 6.3, 11.6, 12.4, 12.7, 12.8
- Miljökvalitetsmålen: Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, God bebyggd miljö
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet - minska de negativa effekter på människors hälsa och miljön som avfall ger upphov till
- Svalövs kommuns åtgärdsprogram om utfasning av farliga ämnen i kommunens kemikalieanvändning

Nedlagda deponier ska inte innebära en risk för varken människors hälsa eller miljön.

- Globala målen: 3.9, 6.3, 11.6, 11.7, 12.4
- Miljökvalitetsmålen: Giftfri miljö, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, God bebyggd miljö
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet - minska de negativa effekter på människors hälsa och miljön som avfall ger upphov till
- Svalövs kommuns åtgärdsprogram att åtgärda nedlagda deponier

Miljöpåverkan från fokusområde 4 - Minskad nedskräpning

Det fjärde fokusområdet bedöms medföra positiva miljöeffekter på landskap och bebyggelse. En minskad nedskräpning kan leda till ett bättre skydd av känsliga organismer och en tryggare miljö för människor att vistas i. Effektmålet bedöms dessutom bidra till uppfyllandet av följande andra mål, planer och program:

Den upplevda nedskräpningen ska ha minskat till 2025, jämfört med 2020. Den faktiska nedskräpningen ska ha minskat med 20 procent till 2025, jämfört med 2020.

- Globala målen: 6.3, 11.6, 11.7, 12.2, 12.4, 12.8, 14.1
- Avfallsdirektivet: Förberedelse för återanvändning och materialåtervinning,
- Förpackningsdirektivet: Ökad återvinning av förpackningsmaterial
- Miljökvalitetsmålen: Hav i balans samt levande kust och skärgård, God bebyggd miljö
- Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet – Prioriterat område: Nedskräpning
- Landskrona stads plastpolicy
- Svalövs kommuns åtgärdsprogram att minska mängden skräp i havet

Sammanfattning och beslut om betydande miljöpåverkan

De flesta effektmål i avfallsplanen förväntas kunna medföra både direkta och indirekta effekter. Exempel på direkta effekter är en minskad avfallsmängd som leder till en minskad negativ påverkan på luft och vatten när mindre mängder avfall förbränns. Exempel på indirekta effekter är de som kan fås av en minskad förbrukning av engångsprodukter i kommunala verksamheter och bolag – även om effekterna blir små sänder minskningen en tydlig signal om kommunernas syn på onödig förbrukning. Detta kan på sikt påverka kommunernas invånare att förändra sina egna konsumtionsvanor.

De olika effekterna uppstår på olika så kallade miljöaspekter. Betydande miljöaspekter som avfallshanteringen enligt avfallsplanen bedöms kunna påverka är följande:

- Människors hälsa
- Materiella tillgångar och resurshushållning
- Luft och klimatfaktorer
- Mark och vatten
- Bebyggelse

I miljöbedömningsförordningen 5 § framgår ett antal omständigheter som talar för en betydande miljöpåverkan. Landskrona stad och Svalövs kommuns avfallsplan har identifierats ha betydelse för följande av dessa:

- de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför
- att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt
- möjligheterna att följa miljölagstiftningen

En kommunal avfallsplan har som syfte att främja hållbar utveckling. Planen medverkar till att uppnå andra planer och program inom avfallsområdet enligt tabellen ovan. Den krävs dessutom enligt Miljöbalken (1998:808) 15 kap. 41 §, Avfallsförordningen (2020:614) 9 kap. 4-10 §§ och Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (NFS 2020:6). Resultatet bedöms kunna ha en betydande miljöpåverkan. Miljöpåverkan är i huvudsak positiv vid genomförandet av en avfallsplan och i avfallsplanen fokuseras insatserna på att främja hushållning av resurser genom att öka möjligheterna till både återanvändning och återvinning av hushållens avfall samt att minska nedskräpningen.

Uppföljning av miljöpåverkan

För att mäta utvecklingen och effekten av avfallsplanens åtgärder måste genomförandet följas upp. Det är av denna anledning som effektmålen är satta på ett sätt som gör dem möjliga att mäta. För att en uppföljning ska vara möjlig krävs och ett ursprungsvärde och att värdet tar hänsyn till bland annat befolkningsförändring, när detta är relevant. Uppföljningsmetod redovisas i bilaga 1 till avfallsplanen. Ursprungsvärdet redovisas i avfallsplanens huvuddokument.

Referenser

Avfall Sverige ”25/25-målet” <https://www.avfallsverige.se/2525-malet/>

FN ”Globala målen för hållbar utveckling” <https://fn.se/globala-malen-for-hallbar-utveckling/>

Landskrona stad (2012) ”Landskrona stads miljöpolicy och med lokala miljömål 2012-2020”

Landskrona stad (2019) ”Landskronas miljöredovisning 2018”

Landskrona stad (2020) ”Landskronas miljöredovisning 2019”

Livsmedelsverket ”Fler gör mer” <https://www.livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/produktion-av-livsmedel/matsvinn-foretag/rapporter-och-publikationer>

Länsstyrelsen Skåne ”Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne”
<https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/klimat--och-energistrategi-for-skane.html>

Länsstyrelsen Skåne ”Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020”
<https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/skanska-atgarder-for-miljomalen-2016-2020.html>

Naturvårdsverket ”EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi”
<https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/EUs-miljoarbete/Cirkular-ekonomi/>

Naturvårdsverket ”God bebyggd miljö” <http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/god-bebyggd-miljo/>

Naturvårdsverket ”Sveriges avfallsplan och avfallsförebyggande programmet”
<https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Avfall/Avfallsplanen/>

Naturvårdsverket ”Sveriges miljömål” <http://sverigesmiljomal.se/miljomalen/>

Naturvårdsverket ”Ökad resurshållning i byggsektorn”
<http://sverigesmiljomal.se/etappmalen/okad-resurshallning-i-byggsektorn/>

Naturvårdsverket ”Ökad resurshållning i livsmedelskedjan”
<http://sverigesmiljomal.se/etappmalen/okad-resurshallning-i-livsmedelskedjan/>

Regeringen ”Nya nationella mål påskyndar omställningen till en cirkulär ekonomi”
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/06/nya-nationella-mal-paskyndar-omstallningen-till-en-cirkular-ekonomi/>

Svalövs kommun ”Åtgärdsprogram för Svalövs miljömål 2017-2022”

Bildkällor

Naturskyddsforeningen ”Cirkulär ekonomi”
https://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/artikelbilder/Skola/Cirkular_ekonomi_rgb.jpg